Lea Jylhä
MTK ry
PL 510
00101 Helsinki

Eduskunta
Maa- ja metsätalousvaliokunta
MmV@eduskunta.fi

ASIANTUNTIJALAUSUNTO

30.1.2019

HE 261/2018 HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE LAIKSI METSÄTUHOJEN TORJUNNASTA ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA JA VÄLIAIKAISESTA MUUTTAMISESTA

Vuonna 2014 voimaan tulleen metsätuholain torjunnasta annetun lain 10 §:ssä säädetään laajojen metsätuhojen torjunnasta aiheutuneiden kustannusten ja vahinkojen korvauksista maanomistajille. Kyseisen pykälän voimaantulo on viivästynyt Euroopan unionin valtiontukia koskevien säädösten tulkinnan ja komission käsittelyn vuoksi.

Lakia esitetään muutettavaksi siten, että lakiin sisällytettäisiin uusi säännös, jossa korvauksensaajia koskevia vaatimuksia täydennetään niin, että ne vastaavat EU:n valtiontuelle asetettuja ehtoja. Vastaava säädös sisältyy myös kestävän metsätalouden määräaikaiseen rahoituslakiin. Lisäksi metsätuholain voimaantulosäännöstä muutettaisiin siten, että ko. korvauksia koskeva tukiohjelma olisi voimassa 31.12.2021 asti komission päätöksen mukaisesti.

MTK pitää tärkeänä, että nyt esitettyjen muutosten kautta metsätuholain 10 § voidaan vihdoinkin saattaa voimaan. Ilmastonmuutos lisää riskejä uusien tuhonaiheuttajien leviämiseen ja laaja-alaisten metsätuhojen esiintymiseen, joten tukijärjestelmä on entistä tärkeämpi.

Laaja-alaisten tuhojen torjunta on myös välttämätöntä tehdä koko tuhoalueen laajuisena, joten esitys tuen maksamisesta vähämerkityksisenä tukena niille korvauksensaajille, jotka eivät muuten olisi oikeutettuja tukeen, on perusteltu.

Metsätuholakia sovelletaan alueisiin, joihin sovelletaan metsälakia. Metsälakia ja samalla metsätuholakia sovelletaan yleiskaava-alueilla vain maa- ja metsätalouteen ja virkistyskäyttöön osoitetuilla alueilla. Lain soveltamisalan ulkopuolelle jää yleiskaava-alueilla nykyisin laajoja metsäalueita, joiden pääasiallinen käyttö tosiasiassa on metsätalous. Laaja-alaisen metsätuhon ulottuessa tällaiselle alueelle on täysin epäselvää, kuinka ja millä perusteella torjuntatoimia voidaan suorittaa ja syntyykö maanomistajille oikeutta korvaksiin. Epäselvää on myös, kuinka tuhon leviäminen mahdolliselta kaava-alueelta ympäröiviin metsiin voidaan estää, jos torjuntatoimia ei voida toteuttaa kaava-alueilla lainsäädännön ristiriitaisuuksien vuoksi. MTK pitää tärkeänä, että maanomistajat eivät tällaisissa tapauksissa joudu epätasa-arvoiseen asemaan.

Lea Jylhä
Metsäasiantuntija
Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry